

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Anna Goldman, reprezentată de avocatul Vasile Ceclu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anna Goldman împotriva lui Dumitru Sclifos, Vasile Gramă, Tamara Cușnir, Iurie Cușnir, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (succedat în drepturi de Agenți Servicii Publice), Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii notarul public Olga Palii și notarul public Vera Pulbere cu privire la declararea nulității actelor, rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile, evacuarea din imobil și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Anna Goldman și s-a menținut hotărârea din data de 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La 12 octombrie 2015, Anna Goldman a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Sclifos, Vasile Gramă, intervenienți accesorii Tamara Cușnir, Iurie Cușnir, notarul public Olga Palii și notarul public Vera Pulbere cu privire la declararea nulității actelor, repunerea părților în poziția inițială și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta Anna Goldman a indicat că prin sentința din 21 iunie 2012 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău Dumitru Sclifos a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. xxxxCod penal și aplicată sancțiunea sub formă de închisoare pe un termen 10 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de circulația mijloacelor financiare și materiale, pe un termen de 5 ani. S-a recunoscut vinovat Dumitru Sclifos în comiterea infracțiunii prevăzute de alin. (2) lit. al art. 361 Cod penal și aplicată sancțiunea sub formă de închisoare pe un termen de xxx. Iar, în temeiul art. 84 Cod

penal, prin cumul parțial la pedepselor menționate, a fost stabilit lui Dumitru Scrifos, pedeapsa definitivă de xxxx, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de circulația mijloacelor financiare și materiale, pe un termen de 5 ani. Acțiunea civilă depusă de reprezentantul părții vătămate s-a admis în principiu, cu explicarea dreptului de a se adresa în instanța de drept comun și menținerea măsurilor asiguratorii aplicate prin încheierea din 31 mai 2011.

Reclamanta a invocat că prin decizia din 16 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău au fost admise apelurile avocatului Ian Dogotari în interesele inculpatului și al avocatului Matusenco Ion în interesele părții civilmente responsabile, s-a casat, inclusiv din oficiu, sentința din 21 iunie 2012 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, în privința lui Dumitru Scrifos în latura penală și civilă și s-a pronunțat o hotărîre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează procesul penal în privința lui Dumitru Scrifos, în baza art. xxxxlit. Cod penal s-a încetat, în conformitate cu art. xxxxCod penal, în legătură cu prescripția tragerii la răspundere penală. S-a recunoscut vinovat Dumitru Scrifos în comiterea infracțiunii prevăzute de art. xxxxCod penal și i-a fost stabilită pedeapsa, sub formă de xxxxcu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de circulația mijloacelor financiare și materiale pe un termen de 5 ani. Acțiunea civilă a reprezentantului părții vătămate Alexandru Goian împotriva lui Vasile Gramă privind recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din str. Xxxx, mun. Chișinău, s-a respins ca nefondată.

Reclamanta Anna Goldman a menționat că prin decizia din 17 martie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a respins, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocații Ian Dogotari și Liubomir Dudulica, în numele inculpatului Dumitru Scrifos. S-a admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sîli, s-a casat parțial sentința din 21 iunie 2012 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău și decizia din 16 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău, s-a rejudecat cauza și pronunțat o hotărîre nouă în cauza penală privind-1 pe Scrifos Dumitru. S-a încetat procesul penal în privința lui Dumitru Scrifos în baza art. xxxxlit. b) Cod penal, în conformitate cu art. xxxxCod penal în legătură cu prescripția tragerii la răspundere penală. S-a considerat condamnat Dumitru Scrifos pe art. xxxxCod penal la xx, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de circulația mijloacelor financiare și materiale pe un termen de 5 ani. Acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul părții vătămate Goian Alexandru către Dumitru Scrifos se admite în principiu, cu explicarea dreptului de a se adresa în instanța de drept comun și menținerea măsurilor asiguratorii aplicate prin încheierea din 31 mai 2011 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.

Reclamanta a indicat că în cadrul procesului penal sus menționat, la data de 31 mai 2011 a fost înaintată acțiune civilă, în care s-a indicat că îi aparținea cu drept de proprietate bunul imobil situat pe str. Xxxx, mun. Chișinău, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 7-418 din 08 septembrie 1993 și prin care a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 4530 din 16 septembrie 2008 a casei de pe str. Xxxx, mun. Chișinău încheiat între Anna Goldman și Dumitru Scrifos și a contractului de vânzare-cumpărare nr. 12169 din 18

septembrie 2009 încheiat între Dumitru Sclifos și Vasile Gramă, cu repunerea părților la poziția inițială, prin restituirea imobilului în natură și încasarea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei.

La fel, reclamanta Anna Goldman a invocat că prin încheierea din 31 mai 2011 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău a fost dispusă aplicarea sechestrului asupra imobilului nr. 15 din de pe str. Xxxx, cu remiterea încheierii spre executare la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău.

Reclamanta a indicat că la 08 septembrie 2015 a obținut certificatul din Registrul bunurilor imobile xxxx și a aflat că la 02 aprilie 2015, Vasile Gramă a vândut imobilul menționat supra Tamarei Cușnir și lui Iurie Cușnir.

În drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 46 din Constituție, art. 666, 216, 217, 219, 220, 228, 374, 1398, 1422 Cod civil, art. 1 din Primul Protocol adițional la CEDO.

Reclamanta Anna Goldman a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 4530 din 16 septembrie 2008 a casei de pe str. Xxxx, mun. Chișinău, încheiat între Anna Goldman și Dumitru Sclifos, recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 12169 din 18 septembrie 2009 a casei de pe str. Xxxx, mun. Chișinău, încheiat între Dumitru Sclifos și Vasile Gramă și recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1426 din 02 aprilie 2015, încheiat între Vasile Gramă și Tamara Cușnir, Iurie Cușnir, cu readucerea părților la poziția inițială, prin restituirea imobilului în natură și încasarea prejudiciului moral în mărime de 250 000 lei.

La 17 noiembrie 2017, Anna Goldman a depus cerere de concretizare a acțiunii înaintate, atribuindu-le calitatea de pîrît Tamarei Cușnir, lui Iurie Cușnir și Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău.

În motivarea cererii de concretizare a acțiunii, reclamanta Anna Goldman a menționat că la data de 08 septembrie 1993, a devenit proprietara imobilului, amplasat în mun. Chișinău, str. Xxxx, nr. 15, care l-a înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral xxxx, în baza contractului de vânzare cumpărare nr. 7-418. Ulterior, reclamanta a demolat casa menționată supra, obținând în acest sens actele permissive și anume decizia nr.21/12-1 din 28 iulie 1994 a Consiliului orașenesc Chișinău, cu privire la autorizarea demolării casei vechi și a construirii alte case noi, Respectiv, în anul 1994 a început procesul de construcție a unei case de locuit noi, care până în anul 2008, când a fost deposedată ilegal de această construcție nefinisată, avea un grad de finisare de circa 90% și nu era înregistrată în Registrul bunurilor imobile.

Prin urmare, reclamanta Anna Goldman a solicitat rectificarea înscrisului în Registrul bunurilor imobile asupra imobilului cu nr. cadastral xxxx.02, amplasat în mun. Chișinău, str. Xxxx, nr. 15, pe numele Annei Goldman, evacuarea copârâților Tamara Cușnir și Iurie Cușnir și a membrilor familiei lor din bunul imobilul amplasat în mun. Chișinău, str. Xxxx, nr. 15, declararea nulității absolute a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxx din 08 iunie 2009, eliberat pe numele lui Dumitru Sclifos și a deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 6/36-13 din 19 mai 2009.

Prin încheierea protocolară din 05 decembrie 2017, Consiliul municipal Chișinău a fost atras în calitate de copîrît.

Prin hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Goldman Ana împotriva lui Dumitru Sclifos, Vasile Grama, Tamara Cușnir și Iurie Cușnir, Agenția Servicii Publice, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii notarul Olga Palii, Vera Pulbere, privind recunoașterea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare a bunului imobil, cu aducerea părților la poziția inițială, rectificarea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile, evacuarea pîrîților, declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.6/36-13 din 19 mai 2009, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată. S-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 4530 din 16 septembrie 2008, încheiat între Ana Goldman și Dumitru Sclifos. S-a încasat din contul lui Dumitru Sclifos în beneficiul reclamantei Ana Goldman, contravaloarea bunului imobil cu nr. cadastral xxxx în mărime de 561 000 de lei, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în mărime de 50 000 de lei, precum și cheltuielile legate de plata taxei de stat, în mărime de 16 930 de lei, iar în total 627 930 de lei. În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Prin decizia din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Anna Goldman și s-a menținut hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni, de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 11 iulie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 7685 (f.d.156 vol. III), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Anna Goldman, reprezentantă de avocatul Vasile Ceclu la data de 11 septembrie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

Prin cererea de recurs, recurenta Anna Goldman a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, recurenta Anna Goldman, suplimentar celor invocate în cererea de chemare în judecată a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a apreciat probele în mod arbitrar.

Recurenta a menționat că în ședințele de judecată nu s-au prezentat reprezentantul Agenției Servicii Publice și intervenienții accesorii, notarii publici Olga Palii și Vera Pulbere, care ar fi declarat instanței unele circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei.

La fel, recurenta a invocat că instanțele de judecată nu au dat apreciere faptului că prin decizia Consiliului orașenesc Chișinău nr.21/12-1 din 28 iulie 1994, Anna Goldman a obținut dreptul la demolare a construcției cu nr.cadastral xxxx, cu construcția altei case noi. Iar, conform Actul de inspectare din 30 septembrie 2005 pe terenul din str.Xxxx exista o construcție nefinisată în volum de 64%.

Recurenta Anna Goldman a menționat că instanța de fond a dat o apreciere greșită declarațiilor martorilor Constantin Purcel, Gheorghe Purcel, Ion Gabura și Ecaterina Galbură, care au confirmat că au participat la demolarea și respectiv la construcția unei case în mun. Chișinău, str. Xxxx, în perioada anilor 1995-1997.

Recurenta a invocat că Vasile Gramă a obținut ilegal autorizația de construcție, certificatul de urbanism și alte acte, deoarece la acel moment asupra bunului imobil din litigiu era aplicat sechestrul.

La 02 octombrie 2018, în adresa participanților la proces, a fost expediată copia recursului declarat de Anna Goldman, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței, însă intimații Dumitru Sclifos, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (succedat în drepturi de Agenți Servicii Publice) și intervenienți accesorii notarul public Olga Palii și notarul public Vera Pulbere, nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Totodată, la 31 octombrie 2018, intimații Tamara Cușnir și Iurie Cușnir, reprezentați de avocatul Mihail Balaban, au depus referință, prin care au solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil sau după caz, să fie respins ca fiind neîntemeiat.

La data de 01 noiembrie 2018, intimatul Vasile Gramă, reprezentat de avocatul Veaceslav Botnari a depus referință, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului sau după caz, să fie respins ca fiind neîntemeiat.

La data de 02 noiembrie 2018, Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au depus referință la recursul declarat de Anna Goldman, prin care au solicitat respingerea recursului în partea pretenției privind declararea nulității deciziei nr. 6/36-13 din 19 mai 2009 a Consiliului municipal Chișinău.

Prin încheierea din 14 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Anna Goldman, reprezentantă de avocatul Vasile Ceclu împotriva deciziei din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Anna Goldman, reprezentantă de avocatul Vasile Ceclu urmează a fi admis, se casează decizia din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anna Goldman împotriva lui Dumitru Sclifos, Vasile Gramă, Tamara Cușnir, Iurie Cușnir, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (succedat în drepturi de Agenți Servicii Publice), Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii notarul public Olga Palii și notarul public Vera Pulbere cu privire la declararea nulității actelor, rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile, evacuarea din imobil și încasarea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din următoarele motivele.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată, dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul reține că la 12 octombrie 2015, Anna Goldman a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Scifos, Vasile Gramă, intervenienți accesorii Tamara Cușnir, Iurie Cușnir, notarul public Olga Palii și notarul public Vera Pulbere cu privire la declararea nulității actelor, repunerea părților în poziția inițială și încasarea prejudiciului moral.

La 17 noiembrie 2017, Anna Goldman a depus cerere de concretizare a acțiunii înaintate, atribuindu-le calitatea de pîrît Tamarei Cușnir, Iurie Cușnir, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, prin care a solicitat rectificarea înscrisului în Registrul bunurilor imobile asupra imobilului cu nr. cadastral xxxx.02, amplasat în mun. Chișinău, str. Xxxx, nr. 15, pe numele Annei Goldman, evacuarea copârâților Tamara Cușnir și Iurie Cușnir și a membrilor familiei lor din bunul imobilul amplasat în mun. Chișinău, str. Xxxx, nr. 15, declararea nulității absolute a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxx din 08 iunie 2009, eliberat pe numele lui Dumitru Scifos și a deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 6/36-13 din 19 mai 2009.

Prin hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Goldman Ana împotriva lui Dumitru Scifos, Vasile Grama, Tamara Cușnir și Iurie Cușnir, Agenția Servicii Publice, Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii notarul Olga Palii, Vera Pulbere, privind recunoașterea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare a bunului imobil, cu aducerea părților la poziția inițială, rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile, evacuarea pîrîților, declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.6/36-13 din 19 mai 2009, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată. S-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 4530 din 16 septembrie 2008, încheiat între Ana Goldman și Dumitru Scifos. S-a încasat din contul lui Dumitru Scifos în beneficiul reclamantei Ana Goldman, contravaloarea bunului imobil cu nr. cadastral xxxx în mărime de 561 000 de lei, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în mărime de 50 000 de lei, precum și cheltuielile legate de plata taxei de stat, în mărime de 16 930 de lei, iar în total 627 930 de lei. În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate (f.d.49-69 vol. II).

La data de 30 martie 2018 Anna Goldman, reprezentată de avocatul Iurii Florea a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii nominalizate și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Anna Goldman împotriva lui Dumitru Scifos, Vasile Gramă, Tamara Cușnir, Iurie Cușnir, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (succedat în drepturi de Agenți Servicii Publice), Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii notarul public Olga Palii și notarul public Vera Pulbere cu privire la declararea nulității actelor, rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile, evacuarea din imobil și încasarea prejudiciului moral (f.d.71-72 vol. III)

Instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. 46 alin. (2) Cod de procedură civilă, în instanță de apel, cauzele se judecă de un complet compus dintr-un judecător (președinte al ședinței) și alți doi judecători.

La data de 03 mai 2018, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anna Goldman împotriva lui Dumitru Sclifos, Vasile Gramă, Tamara Cușnir, Iurie Cușnir, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (succedat în drepturi de Agenți Servicii Publice), Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii notarul public Olga Palii și notarul public Vera Pulbere cu privire la declararea nulității actelor, rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile, evacuarea din imobil și încasarea prejudiciului moral, a fost repartizată judecătorului Curții de Apel Chișinău, Iulia Cimpoi (f.d.74 vol. III).

Conform dispoziției din 02 ianuarie 2018 a președintelui Curții de Apel Chișinău a fost constituit completul de judecată nr. 3 din cadrul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, în următoarea componență Iulia Cimpoi, Ion Secrieru și Aliona Danilov (f.d.75 vol. III).

Astfel, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anna Goldman împotriva lui Dumitru Sclifos, Vasile Gramă, Tamara Cușnir, Iurie Cușnir, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (succedat în drepturi de Agenți Servicii Publice), Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii notarul public Olga Palii și notarul public Vera Pulbere cu privire la declararea nulității actelor, rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile, evacuarea din imobil și încasarea prejudiciului moral, a fost examinată, în instanța de apel de Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, în componența președintelui ședinței de judecată, judecătorul Iulia Cimpoi și judecătorii Ion Secrieru și Aliona Danilov (f.d.76-78, 103-104, 126-127, 135-139 vol. III).

Prin decizia din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Anna Goldman și s-a menținut hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. a) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei.

În corespundere cu art. 49 alin. (2) Cod de procedură civilă, judecătorul care a luat parte la judecarea cauzei în instanță de apel nu mai poate participa la judecarea ei în primă instanță, repetat, în instanță de apel și nici în instanță de recurs.

Art. 50 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă prevede că, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă.

În conformitate cu art. 52 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că, dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată.

Din materialele cauzei, și anume din decizia din 16 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău (f.d.19-27 vol. I), Colegiul reține că judecătorul Ion Secrieru, a participat anterior la examinarea acțiunii civile a reprezentantului părții vătămate Alexandru Goian împotriva lui Vasile Gramă privind recunoașterea nulă a

contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din str. Xxxx, mun. Chișinău, respingînd-o ca fiind neîntemeiată.

Respectiv, prin adoptarea deciziei din 16 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău judecătorul Ion Secrieru și-a expus opinia asupra nulității contractului de vânzare-cumpărare a imobilului din str. Xxxx, mun. Chișinău, obiect în prezentul litigiu.

Or, prin acțiunea civilă depusă la data de 31 mai 2011, în cadrul cauzei penale, la examinarea căreia a participat judecătorul Ion Secrieru, Anna Goldman a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare a casei de pe str. Xxxx, mun. Chișinău nr. 4530 din 16 septembrie 2008, încheiat între Anna Goldman și Dumitru Sclifos și nr. 12169 din 18 septembrie 2009, încheiat între Dumitru Sclifos și Vasile Gramă , cu repunerea părților la poziția inițială, prin restituirea imobilului în natură și încasarea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei (f.d.48-50 vol. I).

Iar, în litigiul dedus judecății, reclamanta Anna Goldman a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a casei de pe str. Xxxx, mun. Chișinău nr. 4530 din 16 septembrie 2008, încheiat între Anna Goldman și Dumitru Sclifos, recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a casei de pe str. Xxxx, mun. Chișinău nr. 12169 din 18 septembrie 2009, încheiat între Dumitru Sclifos și Vasile Gramă și recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1426 din 02 aprilie 2015, încheiat între Vasile Gramă și Tamara Cușnir, Iurie Cușnir, cu readucerea părților la poziția inițială, prin restituirea imobilului în natură și încasarea prejudiciului moral în mărime de 250 000 lei (f.d.4-8 vol. I).

Din aceste considerente, judecătorul Ion Secrieru, urma, prin prisma prevederilor art. 49 alin. (2), 50 alin. (1) lit. d) și art. 52 Cod de procedură civilă să se abțină de la judecarea cauzei, indiferent de faptul dacă părțile nu au înaintat cerere de recuzare.

Astfel, Colegiul reiterează că, nerespectarea obligației de a asigura o judecată imparțială atrage nulitatea întregii proceduri realizate.

Instanța de recurs menționează că, statul, în baza dreptului oricărei persoane la un tribunal imparțial, recunoscut prin art. 6 din Convenție, are obligația pozitivă de a-și regla sistemul judiciar, astfel, încât orice jurisdicție să aibă obligația de a-și verifica imparțialitatea, atât din oficiu, cât și la cererea uneia dintre părți (Remli c. Franța, hot. din 23 aprilie 1996).

Cu titlu de principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cu referire la cauza Padovani c. Italiei (hotărârea din 26 februarie 1993, par 27), a statuat că, este fundamental ca într-o societate democratică, tribunalele să inspire încredere justițiabililor, art. 6 paragraful 1 din Convenție impunând ca fiecare instanță să fie imparțială. Imparțialitatea poate fi apreciată sub diverse aspecte, distingându-se un demers subiectiv, ce tinde a determina ceea ce judecătorul gândește în forul său interior într-o cauză anume și un demers obiectiv, cu scopul de a cerceta dacă acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa (hotărârea Piersack c. Belgiei).

În acest context, este important faptul că, CtEDO a relevat importanța existenței unor garanții suficiente în vederea excluderii oricărei îndoieli legitime în privința

imparțialității magistraților, or, în acest aspect, chiar aparențele pot avea o anumită importanță.

În consecință, deoarece situația reprezintă un cumul de decizii, trebuie evitată aparența de imparțialitate pentru a se putea garanta imparțialitatea instanței prin prisma art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil.

Conform art. 6 CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Important este ca tribunalul să îndeplinească și alte condiții – să fie independent și imparțial. Independența presupune două laturi, și anume: independența instanțelor și independența judecătorului. Independența instanțelor presupune ca sistemul instanțelor de judecată să nu facă parte și să nu fie subordonat puterii executive sau legislative. Imparțialitatea reprezintă garanția încrederii persoanelor în judecători și în instituțiile în care aceștia își desfășoară activitatea, prin înfăptuirea justiției.

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Reiterând, motivele de fapt și de drept, expuse mai sus, statuând că, instanța de apel a soluționat eronat litigiul în cauză, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta respectiva eroare judiciară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul declarat de Anna Goldman, reprezentantă de avocatul Vasile Ceclu, se casează decizia din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anna Goldman împotriva lui Dumitru Scifos, Vasile Gramă, Tamara Cușnir, Iurie Cușnir, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (succedat în drepturi de Agenți Servicii Publice), Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii notarul public Olga Palii și notarul public Vera Pulbere cu privire la declararea nulității actelor, rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile, evacuarea din imobil și încasarea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La judecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate supra, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, reieșind din circumstanțele esențiale a litigiului dedus judecății.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Anna Goldman, reprezentantă de avocatul Vasile Ceclu.

Se casează decizia din 26 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anna Goldman împotriva lui Dumitru Sclifos, Vasile Gramă, Tamara Cușnir, Iurie Cușnir, Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (succedat în drepturi de Agenți Servicii Publice), Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii notarul public Olga Palii și notarul public Vera Pulbere cu privire la declararea nulității actelor, rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile, evacuarea din imobil și încasarea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari

Nina Vascan